

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia
1.2 Facultatea	de Drept și Științe Sociale
1.3 Departamentul	DPPD
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Psihopedagogia educației timpurii și a școlarității mici

2. Date despre disciplină -

2.1 Denumirea disciplinei	Metode de cercetare calitativă în educație		Cod: MET 1203
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Ioan Scheau		
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Ioan Scheau		
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1
2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care 3.2 curs	1	din care 3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din Planul de învățământ	42	din care 3.5 curs	14	din care 3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs pe platformele electronice (aria B ISPEF)					36
Documentare suplimentară în bibliotecă și pe teren (aria D ISPEF)					30
Pregătire seminarii/laboratoare/activități practice, referate, proiecte, portofolii (aria C ISPEF)					17
Tutoriat: numărul de ore de tutorat este inclus în numărul de ore al activităților enumerate mai sus.					-
Examinări: numărul de ore pentru pregătirea examenelor este inclus în numărul de ore al activităților enumerate mai sus.					-
3.7. Total ore studiu individual					83
3.8. Total ore din planul de învățământ					42
3.9 Total ore pe semestru					125
3.10 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Cunoștințe de bază în domeniul metodologiei cercetării dobândite pe parcursul studiilor de licență, prin experiență profesională sau/și în contexte nonformale ori informale de învățare.
4.2 de competențe	Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Excel, PowerPoint, InternetExplorer).

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Participare activă Lectura suportului de curs
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Lectura bibliografiei recomandate Elaborarea și susținerea lucrărilor planificate și asamblarea acestora într-un portofoliu de evaluare Participare activă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	capacitatea de a identifica problemele a căror rezolvare implică investigația calitativă, de a selecta aspectele semnificative ale obiectului cercetării și de a formula corect tema proiectului de cercetare; cunoștințe și abilități de elaborare a unui design de cercetare calitativă și a unui plan de management al proiectului; cunoștințe și abilități implicate în selectarea și aplicarea metodelor de cercetare calitativă adaptate temei, obiectului și obiectivelor cercetării; abilități de construire și validare a instrumentelor corespunzătoare metodelor de cercetare

	calitativă (fișe de observație, ghiduri de interviuri ș.a.); • capacitatea de a elabora un raport de cercetare cu respectarea cerințelor metodologice și a cerințelor privind redactarea textelor științifice; • capacitatea de a utiliza rezultatele cercetării în elaborarea unor soluții de ameliorare a practicii educaționale.
Competențe transversale	• autocontrolul procesului de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități profesionale; • capacitatea de a mobiliza, de a combina și a utiliza în mod autonom competențele profesionale în acord cu diversele cerințe specifice unui anumit context, situații sau probleme; • atitudine creativă, deschidere față de nou, spirit exploratoriu și motivație favorabilă investigării și explicării fenomenelor educaționale; • echilibru caracterial, atitudine critică și forță de convingere în promovarea valorilor pozitive autentice ale comunității sociale.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Obiectivul general al parcursului de studiu al disciplinei îl constituie dobândirea de către studenți a competențelor vizând cunoașterea și aplicarea metodelor de cercetare calitativă în contextul elaborării și implementării proiectelor de cercetare-acțiune în educație.
7.2 Obiectivele specifice	Se anticipează că prin parcursul de studiu al disciplinei studenții vor fi capabili: • să utilizeze corect și în contexte variate terminologia specifică metodologiei cercetării calitative în științele educației; • să identifice problemele a căror rezolvare implică abordarea calitativă; • să elaboreze un proiect/design de cercetare calitativă și un plan de management al proiectului; • să selecteze și să aplice metodele calitative de cercetare adaptate temei și obiectivelor cercetării; • să construiască și să valideze instrumentele corespunzătoare metodelor de cercetare; • să elaboreze un raport de cercetare cu respectarea cerințelor metodologice și a cerințelor privind redactarea textelor științifice; • să propună proiecte de intervenție/dezvoltare educațională pe baza rezultatelor cercetării.

8. Conținuturi

8.1 Curs (unități de învățare)	Metode de predare	Nr. ore
1. Cercetarea calitativă: concepte, design, eșantionare • 1.1. Abordări conceptuale, istoric, caracteristici • 1.2. Designul cercetării calitative • 1.3. Strategii de eșantionare în cercetarea calitativă	Prelegere, Conversație, Suporturi video	2
2. Observația calitativă/participativă • 2.1. Observația participativă versus observația neparticipativă • 2.2. Dimensiuni, principii ale metodei, rolul cercetătorului • 2.3. Demersuri, etape • 2.4. Dificultăți ale observației.	Prelegere, Conversație, Suporturi video	2
3. Interviul calitativ și «focus-group» • 3.1. Interviul între cantitativ și calitativ: interviul structurat, semistructurat și nestructurat; interviu directiv, semidirectiv și nondirective • 3.2. Interviul deschis standardizat • 3.3. Interviul centrat sau ghidat • 3.4. Interviul conversațional informal • 3.5. Istoriile orale, istoriile de viață • 3.6. Interviul calitativ de grup, focus group-ul • 3.7. Pregătirea și folosirea ghidului de interviu. Tipurile de întrebări	Prelegere, Conversație, Suporturi video	4
4. Studiul de caz • 4.1. Definiția și caracteristici • 4.2. Tipuri ale studiilor de caz • 4.3. Etapele unui studiu de caz	Prelegere, Conversație, Suporturi video	2

5. Analiza calitativă a datelor • 5.1. Dimensiunile analizei calitative a datelor; • 5.2. Grounded Theory; • 5.3. Evaluarea cercetării calitative; • 5.4. Scrierea raportului de cercetare.	Prelegere, Conversație, Suporturi video	4
		14
8.2 Seminar	Metode de predare	Nr. ore
1. Dezbateri pe bază de referate: Cercetarea calitativă: concept, istoric, caracteristici, problematica unei cercetări calitative. Deosebiri și complementarități între cercetarea cantitativă și cercetarea calitativă.	Prezentări, aplicații, dezbateri	2
2. Dezbateri: Designul cercetării calitative: tema cercetării (motivație, scop, expunere); întrebările și obiectivele cercetării; studierea și revederea literaturii; strategiile cercetării; rolul cercetătorului.	Prezentări, aplicații, dezbateri	2
3. Atelier (dezbateri+aplicații): Strategii de eșantionare în cercetarea calitativă: deciziile eșantionării; determinarea apriorică a structurii eșantionului; eșantionarea teoretică.	Prezentări, aplicații, dezbateri	2
4. Atelier (dezbateri+aplicații) 1: Observația calitativă/participativă: principiile metodei; rolul cercetătorului; dimensiuni ale observației participative; demersuri și etape ale observației; dificultățile metodei.	Prezentări, aplicații, dezbateri	2
5. Atelier (dezbateri+aplicații) 2: Realizarea unui exercițiu de observație participativă în grupa de studenți pe baza unei fișe de observație.	Prezentări, aplicații, dezbateri	2
6. Atelier (dezbateri+aplicații) 1: Interviu calitativ: particularitățile interviului calitativ; informațiile disponibile în situația de interviu; tehnici de interviu; regulile desfășurării interviului; interviul individual și interviul de grup; designul interviului calitativ; structura interviului calitativ.	Prezentări, aplicații, dezbateri	2
7. Atelier (dezbateri+aplicații) 2: Exercițiu de aplicare a interviului individual pe baza unui ghid de interviu.	Prezentări, aplicații, dezbateri	2
8. Atelier (dezbateri+aplicații) 2: Exercițiu de aplicare a interviului de grup pe baza unui ghid de interviu.	Prezentări, aplicații, dezbateri	2
9. Dezbateri: Metoda «focus-grup»: cerințe metodologice privind focus-grupurile; conducerea focus-grupului; rolul cercetătorului/moderatorului; analiza focus-grupurilor.	Prezentări, aplicații, dezbateri	2
10. Atelier (dezbateri+aplicații) 1: Exercițiu de aplicare focus-grupului cu grupa de studenți.	Prezentări, aplicații, dezbateri	2
11. Dezbateri pe bază de referate (studii de caz): Studiul de caz: categorii ale studiilor de caz; etapele unui studiu de caz.	Prezentări, aplicații, dezbateri	2
12. Atelier (dezbateri+aplicații) :Analiza calitativă a datelor: varietatea tipurilor de analiză; dimensiunile analizei calitative a datelor; legarea conceptelor de datele colectate;	Prezentări, aplicații, dezbateri	2
13. Atelier (dezbateri+aplicații): Grounded Theory – tehnici și proceduri.	Prezentări, aplicații, dezbateri	4
Bibliografie 1. AGABRIAN, M. (2004). Cercetarea calitativă a socialului, Editura Institutul European, Iași, 2004. 2. AGABRIAN, M. (2006). Analiza de conținut, Editura Polirom, Iași. 3. ANTONESCU, LIVIU (coordonator) (2009). Ghid pentru cercetarea educației. Un „abecedar” pentru studenți, masteranzi și profesori, Polirom. 4. BABBIE, EARL (2010). Practica cercetării sociale, Editura Polirom, Iași. 5. CHELCEA, S. (2007). Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative, Editura Economică, București. 6. ILUȚ, P. (1997). Abordarea calitativă a socio-umanului, Polirom, Iași, 1997. 7. KING, G., HEOHANE, R., VERBA, S (2000). Fundamentele cercetării sociale, Polirom, Iași. 8. KRUEGER, R.A., CASEY M.A. (2005). Metoda focus grup. Ghid practic pentru cercetarea aplicată, Polirom,		

Iași.

9. LIEBLICH,,A., TUVAL-MASHIACH, R., ZILBER,T.(2006). Cercetarea narativă. Citire, analiză și interpretare, Polirom, Iași.

10. MOSCOVICI, S., BUSCHINI, F. (2007). Metodologia științelor socioumane, Editura Polirom, Iași.

11. MUCCHIELLI, ALEX (coordonator) (2002). Dicționar al metodelor calitative în științele umane și sociale, Polirom, Iași.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei acoperă un segment foarte important al formării profesionale la nivel de masterat, fiind în acord cu așteptările comunității specialiștilor din domeniul științelor educației și ale angajatorilor din domeniul educației timpurii și al școlarității mici.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Volumul și corectitudinea cunoștințelor	Lucrare scrisă	30
	Rigoarea științifică a limbajului	Lucrare scrisă	10
	Organizarea conținutului	Lucrare scrisă	10
10.5 Seminar/laborator	Elaborarea unui portofoliu cu instrumente și aplicații în conformitate cu standardele precizate	Fișă de evaluare a portofoliului	40
	Participare activă la seminarii	Fișă de evaluare seminar	10
10.6 Standard minim de performanță			
• 50% rezultat după însumarea punctajelor ponderate conform pct.10.3.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în Departament

Semnătura Directorului de Departament
